

ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ

ԲԸՐՈՅԸԿԸՆ, ՌԻՍՈՒՄՆԸԿԸՆ, ԱՐՈՒԵՍՏԴԻՏԸԿԸՆ

ԹԻԻ 7

1889

ՅՈՒԻՍ

Ժ Ա Ն Ո Ւ Յ Ո Ւ Մ Ն

Առաջիկայ պարբերական Թերթս կը հրատարակուի Մխիթարեան Միաբանութեան՝ ամէն ամսոյ սկիզբը։
Բաժանորդագրեն է՝ Տարեկան 8 ֆրանք — 4 րոպէի կանխիկ վճարելի։

Վեցամեայ՝ 5 ֆրանք — 2 րո. 50 կոպէկ, անյակն։

Հնդկաստան տարեկան 10 ֆր.։

Խրաբանչիկ Թիւ առանձին՝ կտրծէ 1 ֆրանք — 50 կոպէկ։

Ճամբոն ծախքն իմացորոշեալ վրայ է։

Վճարման դիմաց Անդորրագիր կ'ընդունին բաժանորդը ի իմացորոշեալ ցուցնայ Գործակալներուն
ստորագրութեամբ։

Վաճառելոց եւ ուրիշ կարգի ծանուցմանց՝ (Annonces) տողի հաշուով է վճարմանը, այսինքն՝ 1. տա-
նըրուն աստիճանին, 2^ր. տողըրուն շափոյն եւ 3^ր. ծանուցման մի անգամ կամ անշի
հրատարակութեան համեմատ։

Իմացորոշեալ կենդորոնայրն է՝ Վիեննա, Մխիթարեան Միաբանութեան Մայր վանքը, հետեւեալ
գաղղիներէն հետքիւ։

A la Rédaction de la Revue „Nantess“

Au Couvent des RR. PP. Méchitharistes

A Vienne (Autriche)

VII. Mechitharistengasse 4.

ԳՐԹԸԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ “ԱՄՍՕՐԵԱՅ ՀԱՆԴԷՍ”,

ՂԵՆՆԱ,

Գ. ՊԼԻՍ

ՂՄԻԻՆՆԱ,

ԿԱՐՆ,

ՊԵՐՊԵՐՆ,

ՊԵՐՊԵՐՆ,

ՍԱՄՍՈՐ,

ՄՈՆՍԿՈՒՄ,

ՏՓՂԻՍ,

ՊԵՐՊԵՐՆ,

ՍՈՒՍՈՐ,

ՏՈՒՍՈՐ,

ՆՈՐ-ՆԱՅԻՆՆԱ,

ՍԻՄՓԵՐՈՊԼԱ,

ՄԱՆՁԵՄԻՐ,

ԵՆՏ.

Մայր վանք Միաբանութեան, որպէս ի վերջ։

Պր. Զատիկ Բորքովիչ։

Վաճառող Միաբանութեան։

Հրապարակող Փոքոն եւ Եակոբ Աղաբ։

Վաճառող Միաբանութեան։

Տ. Սերովիչ Վ. Կոնստանտին։

Տ. Զատիկայ Վ. Զատիկայ։

Ամսոյն Էֆ. Թոփանյան։

Եակոբ Էֆ. Շիկոզեան։

Պր. Աստուածատուր Գիտանյան։

Պր. Եովակիմ Զախարաչեան։

Առաքել Էֆ. Սարգսյան։

Պր. Եսայան Գորոսեան Եսայան։

Պր. Առաքել Բարսեղեան։

Տ. Երիտապոր ԷՖ. Թանգաչեան։

Տ. Մարտիրոս ԷՖ. Իզգաչեան։

Պր. Եովիմ Աղդաշեան։

Պր. Սողոմոն Դրամիշեան։

ՅԱՆՎԱՐԻԱԹԻԻՆԷ “ՀԱՆԴԻՍԻ”

ԱՅՏԱՆ — Ս. Հ. — Սովորութիւն չունինք եւ կարելի ալ չէ ամէն մէկը բաժանորդէն բաժանորդացինն ընդունելն զատ նամակաւ մը ծանուցանել: Անորորագիր կու տան միայն “Հանդիս” գործակալներն, ըստ “Ժամուցման” զոր “Հանդիս”, ծակաւոր կը գտնէ: Ուղղակի խմբագրութեան Նետ գործ ունեցողներու համար՝ ուղարկուած թերթերն, զոր ընդունած ըլլանք կը յայտնէք, նշան են թէ բաժանորդագրին խմբագրութեան ծնորդ հասած է: Երկու վերջին թուերն ալ ուղարկուած են եւ յաջորդէ կ’ուղարկուին շարունակաբար:

ԵՍՔԱ — Գ. Յ. Մ. — Չեր նամակն համեմատ ուղարկեցինք “Հանդիս”, թուինք եւ առանձին քաղտիսի պատասխանեցինք: Չերդրեց՝ համեմէք մեր գրութեան համեմատ կարուի:

ՊՐՈՒՍՏԱ — Ա. Յ. — Չեր տուած հասցէին ուղարկուած է “Հանդիս”: Չեր ըրած զիտողութիւնն անշուշտ չատենք ալ ըրած են “Յոյս ոչ ամաշխուցանել”:

ՆՈՐ-ՆԱՆԻՔԻՆԻԱ — Բ. Ք. Տ. — “Հանդիս”, թուինք ճշմարտէն սկսեալ ուղարկեցինք Չալթր զիւղ,

եւ կը շարունակենք: Նոյնպէս անցնալ տարւոյ ամբողջ շրջանն կազմալ ուղարկած ենք երկրորդ հասցէին:

ԷՆՎԻԻՐԻԻ — Մ. Յ. Հ. — Կը խնդրեք որ նիւ-Շոքը հատարակուի սկսած “Սուրհանդակ” ամսաթերթէն չորս օրինակ բերել տունք Չեղի: Որպէս մենք գիտենք՝ տոյն ամսաթերթին առաջին թիւն միայն հատարակուած է, եւ այս միանշալ թուով մը: Ազգայն թերթերու այս մասին պահած լուրերն կը ցուցնէ՝ որ 3+ եւ յաջորդ թուերուն սպասելու է տակաւին: Սակայն փոխանակ “առանց զանցառութեան տոյն գործին կարգադրութիւն” միզել խնդրելու՝ կարող էք անմամբ զբիւնդին թերթին խմբագրութեան հասցէին, զոր կը գտնէք “Հանդիս” տարւոյ 3+ թուոյն ծանուցմանց կարգին մէջ: Կը բաղձայինք անմամբ միայն տարալ խմբագրութեանց հոգիներ:

ՆԱՆ — Ա. Տ. Մ. — Չեր ուղարկած քերթուածները՝ կը ցուցնէք որ չըրցանք տպագրել, որոք արդէն հրատարակուելու մտք չեն երևար գրուած: Անշուշտ ծանօթ են Չեղի՝ Պուլտիլ, այս նկատմամբ ըրած ազգաբարբութիւնն:

ԽՍԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ “ՀԱՆԴԻՍԻ”

ՌԱՐԱՆԳԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ

ՀՈՒՆԳԱՐԵՐԷՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹԻ

ԹԻԻ Թ. ՅԱՆՎԱՐ 1889

ԹԻՒՆԴՐՈՍ ԴԻՐԵԾՈՒՄ. — Չեք զբոսայտը (պտտ. կերպ).	161
ԱՆՏ. ՄԱՆՎԱՐԻՆ. — Լեզուի մասին խորհրդած.	168
Խ. ՍԻՐԱԿԻՐԻՆ. — Conipar առաջին յիշմանին	172
ԼԱՏ. ՎԱՐՁԱ. — Նորագոյն ցոյց մէ հոյ մանկավարժական ուսման	181
ՂՈՒՎ. ԱՆԻՏԻՔԻՆ. — Պատմական յիշատակարան. Ներ Նիշտարեթուաբան զիւսանիս.	183
Գ. Գ. — Չայք է չարտառ	186
Ս. Ք. — Սրբոյն Սրբոյն անք.	188

Մանրալուր:

Մարիտ-Չեղի աւտատեղին	189
Ռուսական-Չեղական տարբերակ գործերը	189

Մատենագրութիւն եւ Գիտելութեան:

Առաջին հոսքերական ազգութեան գումարաթիւք (Tendenz-Drama).	190
Երեսնագիտաց Նիշտարեթուական բաւարարը (Biographisches Orientalisten Lexicon).	190

Ճնտնապահան կենսը:

Բուսաց մշակութիւն.	191
--------------------	-----

Ի՞նչ նոր բան կայ հայոց մոյս:

Եւրոպի գրութք է Յաշտատան	191
Բարդի ճամբարանի հոյ բոլիւններ.	192
Չարտա գրութեան	192
Գնդեցիական երգի մէ	192
Համազգային ընկերութիւն.	192
Հին եկեղեցի մէ	192

Քրոնիկոն:

Գ. առաջին անտեսական վիճակ:	Կողմ Պակ
Յ. Երեւանի մարտերի բոլիլ է:	
Հայապագիւն՝ Գրեթե ճեղքային բաւարարը:	
Յնդական լեռ:	

ՅՈՐԴՈՐ

ՇԱՐԵՏՈՒՆԵՐ ԸՆԳԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հատարանալ ի Տոյապիզոն, 2 Փետր. 1882:

Այս ընկերութեան կազմակերպութեան սկզբնապատճառ եղած է հինգ պատուաւոր, այնպիսի, որ ծուռնայ եւ աղքատներ երկուստեք, որոց անհոգի բանքը, անհասկեր զհարկութիւնք, անշիւանի եւ անհոգի եւ անշիւան յարտաւերութիւնն արարեալ հիւնայի եւ զարալ է. ոչ բնական գտարարութիւն, ոչ խոշոնչառ արդէք եւ ոչ հակառակութիւնք ձեռնարկ եղան զիւրեք միտաւորութեան անհոգի բանքը, որով այսչափ միջոցի մի բազմութիւն աղքատաց այլեւալ պիտոյր հոյսիցիւնով աննոց արտաւոր հաւայանները, արտամիջիկ արդերը, զանէ զուս մտաւոր անիմը, շառաւորութիւնն ու տաղանայներ է հիմանք բառ կարի բառնալով զիւրեք միմեարեցին, ինամեցին եւ կեաւ. կեցին եւ աննոց յորգահոս արտաւորը ցամաքեցանք անառտանեան նպատակը եւ նուիրք աղքատներ աննոց եւ բարեբարք. որոց անառտանեանութեան ի խորք արտ անհոգ շնորհակալութիւն կը ժամայցանի:

Սակայն թշուառաց օրերու բազմանալ եւ անեղանակ շարք աղքատներ պատճառաւ, բարեբարք անեղանակ զիւրեք յորգեց շարք Սուրհանդակ պարբերականը անառտաւոր եւ միմեարք բաժանորդաց եւ աննոց ձեռք իրենց բարեբարք արդեանութեան եւ առաւանձնութեանը գիմը, որպէս զի կարեցին արգահոյն թշուառաց, կարեալով աննոց իրենց յոտարակամ եւ անառտանեան արդերը եւ արդելով աննոց զուս արտաւոր եւ ի փոխարեն ընդունելով Երեսնագիտաց եւ աննոց շնորհակալութիւն եւ Առաւել օրհնութիւն իրենց զորոց մոյս:

Իւրաքանչիւր բարեբար իւր նուիրք կենայ աղքատիկ շարք Սուրհանդակ խմբագրութեան կամ Ընկերութեան գումարաթիւն այս հասցէով:

M. PIERRE MISSIR

Trébizonde
(Turquie d'Asie)

Տրապիզոն, 11/28 Մարտ, 1889:

ԱԿԱՏԱՆԱԻ ԲԱՐԵՐԱՐ ՈՍՄ